

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-15677/2013-ERU

V Jihlavě dne 5. prosince 2013

Č. j. 15677-3/2013-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 87 téhož zákona, vedeném pod sp. zn. 15677/2013-ERU s obviněným, kterým je [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona rozhodl

takto:

- I. Obviněný, [REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, provedl dne 4. června 2013 neoprávněný zásah v rozvodné skříni, kde přerušil plombu, sundal plastové krytí a propojil vodiče, a svým jednáním tak umožnil odběr elektrické energie do uvedeného domu na adrese [REDAKCE], dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- II. Dle ust. § 90 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se obviněnému, kterým je [REDAKCE], za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 2 000 Kč** (slovy: dva tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 17113.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 53 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), byl dne 15. listopadu 2013 postoupen Úřadem městského obvodu Ostrava-Jih, ve smyslu ust. § 58 odst. 3 zákona o přestupcích spisový materiál, č. j. [REDAKCE].

II. Popis skutkového stavu a dosavadní průběh řízení

Dne 3. října 2013 oznámil Policii ČR pan [REDAKCE], jakožto zaměstnanec společnosti ČEZ Měření s.r.o., že se téhož dne dostavil společně s kolegou na adresu [REDAKCE], kde měli demontovat elektroměr číslo 231486, který patří k bytu číslo 6. Demontáž byla nařízena z důvodu, že pan [REDAKCE] (dále jen „obviněný“) neplatí za odebraný elektrický proud. Při demontáži bylo zjištěno, že plomba je porušena a následně zalepena sekundovým lepidlem. Po sundání plastového krytu bylo zjištěno, že u odpojeného elektroměru č. 231486 je připojen odvodní a přívodní vodič, kdy v důsledku toho dochází k neoprávněnému odběru elektrické energie. K odpojení elektroměru došlo již dne 4. června 2013 z důvodu neplacení elektrické energie a stav na číselníku se od tohoto data nezměnil, přestože dochází k průtoku elektrické energie. Škodu odhadl zaměstnanec společnosti ČEZ Měření s.r.o. na 4 000 Kč.

K věci podal dne 14. října 2013 vysvětlení obviněný, který popsal postupný nárůst nedoplatku, který ke dni odpojení, tedy 4. června 2013, činil více než 20 000 Kč. Dále uvádí, že u odpojení nebyl přítomen, nicméně že dojde k odpojení, věděl, jelikož mu domů chodily výzvy na uhrazení dlužných částek, ve kterých byl upozorněn na možnost demontáže elektrických hodin. Dne 4. června 2013 přijel obviněný okolo 20 hodin domů a zjistil, že mu nefunguje elektrický proud. Jelikož měl doma plnou lednici jídla, naštvál se, neboť se celou situaci snažil telefonicky řešit se společností Bohemia a dále platil měsíční platby. Obviněný uvedl, že šel do sklepa domu, kde je rozvodová skříň pro všechny byty, rozvodovou skříňku otevřel a našel hodiny k bytu 6, pod kterými byla plastová šedá krytka zakrývající přívodní a odvodní dráty. Na plastovém krytí byla neporušená plomba, kterou opatrně porušil, sundal krytí z vodičů a dva vodiče v levé části (tedy přívod elektrické energie z elektráren a přívod elektrické energie do jeho bytu) spojil. Následně přidělal plastové krytí, dotáhl jej šrouby a opatřil pět plombou, kterou zalepil tak, aby nikdo nic nepoznal. Obviněný dále uvedl, že si byl vědom toho, že následně bude elektrický proud odebírat „načerno“, tedy že jej bude krást, ale toto udělal s úmyslem platit řádně měsíční zálohy. Obviněný závěrem konstatoval,

že svého jednání lituje, ke všemu se doznává a již nebude nijak zasahovat do elektrických rozvodů.

III. Průběh příkazního řízení

Obviněný sám vypověděl policejnímu orgánu, že to byl on, kdo provedl na odběrném elektrickém zařízení zásah bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že 4. června 2013 ve sklepě domu v rozvodné skříni porušil plombu, sundal plastovou krytku a následně spojil vodiče a svým zásahem tak umožnil odběr elektrické energie do uvedeného domu na adrese [REDAKCE]. Správní orgán tak měl bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to byl právě obviněný, kdo se dopustil přestupku. Správní orgán v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích, kdy není na základě postoupeného spisového materiálu pochyb o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil, vydal příkaz o uložení pokuty.

IV. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

K naplnění úmyslu přímého je potřeba, aby pachatel chtěl způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit zákonem chráněný zájem. Nezáleží přitom na tom, do jaké míry si byl jist nebo doufal, že se mu to podaří. V daném případě potvrdil sám obviněný, že si byl vědom svého protiprávního jednání. Lze tak konstatovat, že se jednalo o jednání úmyslné.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele

přepavní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11. Přestupek, kterého se měl obviněný dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, kdy obviněný provede úmyslně zásah do odběrného elektrického zařízení, a to aniž by měl k provádění zásahů sám potřebné odborné znalosti, splňuje nepochybně též kritérium společenské nebezpečnosti, neboť tím došlo k ohrožení bezporuchového provozu předmětného zařízení.

Z ust. § 28. odst. 3 energetického zákona vyplývá, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy. Tím, že obviněný 4. června 2013 zasáhl do rozvodu elektřiny a neoprávněně obnovil přívod elektřiny do bytu spojením vodičů, porušil obecný zákaz obsažený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

Z výše uvedeného ustanovení lze dovodit, že jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona je právě nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, a to od provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření obviněného v dané věci, je nesporné, že obviněný si před provedením zásahu nevyžádal souhlas provozovatele přenosové soustavy, ani provozovatele distribuční soustavy.

Podle ust. § 2 odst. 2 zákona o přestupcích přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.

Z vyjádření obviněného učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že obviněný přestupek spáchal za účelem připojení elektřiny do bytu, a nikoliv k odvracení přímo hrozícího nebo trvajícím útoku na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem.

Správní orgán s ohledem na výše uvedený rozbor jednání obviněného považuje za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích v návaznosti na porušení zákazu obsaženém v energetickém zákoně.

V. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li

zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přešupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přešupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přešupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přešupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přešupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přešupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání obviněného porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném elektrickém zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu elektrických zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného spotřebitele). Obviněný přešupek spáchal svým aktivním konáním, kdy sám o své vůli provedl zásah na odběrném zařízení, a to aniž by měl k provádění zásahů sám potřebné odborné znalosti.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. Totéž platí, pokud se týče úmyslu přímého a nepřímého, respektive nedbalosti vědomé a nevědomé. Míru zavinění může ovlivnit například rozrušení pachatele, jeho příprava na spáchání přešupku či jeho promyšlenost. V průběhu příkazního řízení vyšlo najevo, že pachatel chtěl úmyslně neoprávněně odebírat elektřinu, resp. že za účelem neoprávněného odběru propojil odběrné elektrické zařízení, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující.

Při posuzování následků přešupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přešupku (tedy odběrné elektrické zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Při tom dospěl správní orgán k závěru, že obviněný odběrné zařízení ohrozil, přičemž tímto jednáním způsobil škodu. Ohrožení odběrného zařízení a způsobení škody v přímé souvislosti s jednáním obviněného nehodnotí správní orgán jako příliš závažné. Jako přitěžující okolnost hodnotí správní orgán skutečnost, že následek vytýkaného protiprávního jednání v podobě neoprávněného odběru elektrické energie trval 4 měsíce.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přešupku. Obviněný se ke spáchání přešupku přiznal a svého jednání lituje, přičemž tuto skutečnost chápe správní orgán jako polehčující. Úřad nemá povědomí o tom, že by s uvedeným obviněným bylo kdy vedeno příkazní či přešupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněný se přešupku, k jehož projednání je věcně příslušný Úřad dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“. V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy spíše v symbolické výši, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence obviněného a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 2 000 Kč, a to za přestupek podle energetického zákona.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 přestupkového zákona podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 2 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

